

בס"ד

בית הספר ללימודים מתקדמים תואר שני ותואר שלישי

קבלת קהל:

במשרדי בית הספר ללימודים מתקדמים – בניין 403 קומת כניסה
בימים א', ג' בשעות 11:30-14:00
בימים ב', ה' בשעות 08:30-10:30
ביום ד' אין קבלת קהל

מענה טלפוני

בימים א'-ה' בין השעות 10:30-11:30 ו- 13:30-14:30

תואר שני

טלפון: 03-5318524, 03-5318572
פקס 03-7384005
E-mail: MA.office@biu.ac.il

תואר שלישי

טלפון: 03-5318556, 03-5318458
פקס 03-7384003
E-mail: phd.office@biu.ac.il

מוקד לשירות ומידע:

טלפון 03-5317000, *9392
כתובת: מורשת ישראל, 19/502 ליד בנין שטרן
בימים א'-ה' בין השעות 08:30-18:00

באתר האינטרנט של בית הספר ללימודים מתקדמים:
graduate-school.biu.ac.il

באתר זה ניתן להתעדכן במהלך כל השנה לגבי הנחיות, הודעות ומלגות, וכן להוריד
טופס פנייה וטפסים נוספים.

תוכן העניינים

9	בית הספר ללימודים מתקדמים
9	תפקידי בית הספר
9	ועדות מחלקתיות
	מועדים והליך ההרשמה
10	תואר שני
12	תואר שלישי
12	קבלה
13	הנחיה
13	כתיבת עבודה בשפה זרה
14	שינוי נושא המחקר או החלפת מנחה
14	מועדי הגשת התזה לתואר שני והמבחן עליה
14	ביצוע עבודת המחקר מחוץ לאוניברסיטה
14	פטור מקורסים
15	דחיית התחלת לימודים
15	רישום לשנת הלימודים
15	חופשת לימודים
15	הפסקת הלימודים
15	חידוש לימודים
15	התיישנות
16	נוהל הגשת עבודות בקורסים ועבודות סמינריוניות
16	בחינות במועדים מיוחדים
17	התאמות בבחינות לסטודנטים עם מוגבלויות
17	נוהל בקשה לשיפור ציון
18	נוהל שמירת סודיות והתחייבות לסודיות
	לימודים לתואר שני
19	מסלולי הלימודים
19	תנאי הקבלה לתואר השני
20	מעמד הסטודנט בלימודים
20	הדרישות לתואר השני
21	לימודי יסוד ביהדות
21	שפה זרה
22	משך הלימודים

23	מעבר ממסלול למסלול
23	שכר לימוד
23	הנחיות לכתיבת הצעת מחקר
24	הוראות והנחיות להגשת עבודת הגמר לתואר השני
28	תכנית המסלול הישיר לתואר ראשון ושני
29	מסלול משולב לתואר שלישי (לימודי תואר שני ושלישי)
29	ציונים לשבח
30	אישור סיום לימודים
31	תואר ותעודה
	לימודים לתואר שלישי
31	תנאי הקבלה של סטודנטים לתואר שלישי
31	תנאי קבלה למסלול הרגיל
31	תנאי קבלה למסלול הישיר
32	תנאי קבלה למסלול המשולב
33	מסלול השלמות
	חובות הלימודים: קורסי התמחות, לימודי השלמה,
34	בית הספר ללימודי יסוד וידיעת שפות
35	אישור הצעת המחקר
36	נהלים להגשת הצעת מחקר
38	שיפוט העבודה
38	הגנה על העבודה
38	נושא העבודה
38	סדרי הנחייה
39	תקופת הלימודים
39	סדרי רישום שנתיים
39	דיווח על התקדמות במחקר
40	הנחיות להגשת עבודת הדוקטור
45	עבודת דוקטור במתכונת של אסופת מאמרים
46	פרסום עבודת הדוקטור
46	שכר לימוד
	שובות
47	מלגות ופרסים
48	מלגות הנשיא לדוקטורנטים מצטיינים

48	המרכז לייעוץ לסטודנטים
49	מערך הספריות והמידע
51	המכון הגבוה לתורה
52	המדרשה
54	הפקולטה למדעי היהדות
55	המחלקה לתנ"ך
59	המחלקה לתלמוד ותושב"ע
61	המחלקה לתולדות ישראל ויהדות זמננו
64	תכנית ליהדות זמננו
68	המחלקה ללימודי המזרח התיכון
71	המחלקה לספרות עם ישראל
74	המרכז ליידיש
77	המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות
80	המחלקה ללימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה
84	המחלקה לאמנות יהודית
85	המחלקה למחשבת ישראל
88	הפקולטה למדעי הרוח
89	המחלקה לבלשנות וספרות אנגלית
94	המחלקה לתרבות צרפת
96	המחלקה לערבית
99	המחלקה ללימודים קלאסיים
101	המחלקה לספרות משווה
103	המחלקה ללימודי מידע
107	המחלקה לפילוסופיה
107	פילוסופיה
108	ביואתיקה
114	המחלקה למוזיקה
120	המחלקה לתרגום וחקר התרגום
123	המחלקה להיסטוריה כללית
125	תכנית מדע והלכה
127	היחידה ללימודים בין-תחומיים
128	מבוא
129	לימודי פרשנות ותרבות

132	חקר המוח
134	לימודי מגדר
138	לימודי ניהול ויישוב סכסוכים ומשא ומתן
142	מדע, טכנולוגיה וחברה
144	הפקולטה למדעי החברה
145	המחלקה לכלכלה
149	תואר שני בחשבונאות
151	בית הספר למינהל עסקים
165	תכנית מב"ע למנהלים
166	תכנית מב"ע הבינלאומית
168	המחלקה לפסיכולוגיה
171	בית הספר לחינוך
178	המחלקה לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
187	בית הספר לעבודה סוציאלית
195	המחלקה לקרימינולוגיה
199	המחלקה לגיאוגרפיה וסביבה
205	המחלקה למדעי המדינה
207	תקשורת פוליטית
211	המחלקה לניהול
213	ניהול שרשרת הספקה ולוגיסטיקה
214	ניהול שרשרת הספקה ולוגיסטיקה למנהלים
215	בריאות הציבור וניהול מערכות בריאות
216	ניהול תעשייתי
221	הפקולטה למדעי החיים
222	מדעי החיים
226	אופטומטריה
228	הפקולטה למדעים מדויקים
229	המחלקה לכימיה
232	המחלקה לפיסיקה
235	המחלקה למדעי המחשב
239	המחלקה למתמטיקה
241	הפקולטה להנדסה
246	הפקולטה למשפטים

251

הפקולטה לרפואה

255

לימודי תעודה

תואר ותעודה:

1. לתלמיד שסיים את כל הדרישות בפקולטות למדעי היהדות, למדעי הרוח, או למדעי החברה או ביחידה ללימודים בין-תחומיים (פרט לחקר המוח) יוענק התואר מוסמך M.A.
- לתלמיד שסיים את כל הדרישות בפקולטה למדעים מדויקים, בפקולטה למדעי החיים, בפקולטה להנדסה וביחידה ללימודים בין-תחומיים חקר המוח יוענק התואר מוסמך M.Sc.
- לתלמיד שסיים את כל הדרישות בפקולטה למשפטים יוענק התואר מוסמך LL.M.
- לתלמיד שסיים את כל הדרישות בפקולטה למשפטים במסגרת תכניות הלימוד בלימודי משפט ללא משפטים יוענק התואר מוסמך M.A.
2. בתעודות של מסיימי התואר השני במסלול א', הכולל ביצוע מחקר, יצוין: "לאחר שסיים/ה את מסכת לימודיו/ה וחברה/ה עבודת גמר". בתעודות של מסיימי התואר השני ללא מחקר יצוין: "לאחר שסיים/ה את מסכת לימודיו/ה כחוק". בתעודות של מסיימי התואר השני במסלול המשולב / ישיר (בפסיכולוגיה) לדוקטורט יצוין: "לאחר שהשלים/ה את חובותיו לתואר מוסמך במסגרת המסלול המשולב / ישיר לתואר 'דוקטור לפילוסופיה'".
3. בתעודה לתואר שני במסגרת המסלול המשולב לתואר שלישי ניתן צ"ש הצטיינות בלבד (אין הצטיינות יתרה).
4. בתעודה לתואר שני בפסיכולוגיה במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט אין צ"ש.
5. במסלול הישיר לדוקטורט – מקבלים אישור לתואר למעט המסלול בפסיכולוגיה שבו מוענקת ניתנת תעודה.
6. האוניברסיטה רשאית, לפי שיקול דעתה, לפרסם את שמות המוסמכים.

לימודים לתואר שלישי

תנאי הקבלה של סטודנטים לתואר שלישי

מועמד יכול להתקבל כסטודנט לתואר שלישי לאחד משלושת המסלולים הבאים: מסלול רגיל, מסלול ישיר או מסלול משולב. הוועדה המחלקתית תדון בכל מועמד ותמליץ על דחייתו או על קבלתו לאחד המסלולים הנ"ל על פי תנאי הקבלה המקובלים והמפורטים להלן:

א. תנאי קבלה למסלול הרגיל

- (1) למסלול זה יכול להתקבל מועמד הממלא אחר התנאים הבאים:
  - (א) מוסמך של אוניברסיטת בר-אילן בציונים מתאימים, דהיינו: ממוצע ציוניו בכל לימודי החובה לתואר השני וכן הציון על עבודת הגמר יהיו לפחות 86, עומד בדרישות הקבלה של המחלקה וקיבל אישור זכאות לתואר שני.
  - (ב) יש לו הכשרה מספקת לשם ביצוע מחקר במקצוע שבו בחר.
  - (ג) עבודת המחקר המוצעת ניתנת לביצוע באוניברסיטת בר-אילן, או במקרים יוצאים מן הכלל – במוסד מדעי אחר בישראל, שהוכר למטרה זו על ידי האוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת בחו"ל.
- (2) הוועדה המחלקתית תדון בהכשרתו של המועמד למחקר לפי ציוניו, טיב עבודת הגמר שלו, רמת פרסומו, עבודתו המדעית הקודמת, או לפי כל שיקול אקדמי אחר שייראה לוועדה, ותגיש את המלצותיה לבית הספר ללימודים מתקדמים. באחריות הוועדה המחלקתית לבדוק אם המוסד שבו למד המועמד בישראל מוכר על ידי המל"ג, או במקרה של מועמד שלמד בחו"ל אם המוסד מוכר על ידי הגופים המתאימים באותה מדינה. המוסד טעון אישור של בית הספר ללימודים מתקדמים.
- (3) הוועדה המחלקתית תבדוק את טיב תעודת הגמר או התואר האקדמי של המועמד ותחליט אם ניתן לראותם כמקבילים לאלו הנהוגים באוניברסיטת בר-אילן. הוועדה תעביר את המלצתה לבית הספר ללימודים מתקדמים.
- (4) אם תמצא הוועדה המחלקתית שמעמדו של המועמד ממוסד אחר נופל מן הנדרש ממנו לפי סעיף קודם, אבל יש להניח שיוכל להגיע לרמה הנדרשת על ידי לימודים באוניברסיטת בר-אילן במשך שנה אחת, רשאית הוועדה המחלקתית להציע למועמד להירשם כסטודנט "על תנאי" וללמוד במשך שנה אחת תכנית לימודים מיוחדת שתיקבע על ידי הוועדה המחלקתית תוך התייעצות עם כל הגורמים הנוגעים בדבר. בתום שנה תדון הוועדה המחלקתית בקבלתו כסטודנט לתואר שלישי לאור תוצאות לימודיו. בכל מקרה האישור הסופי יינתן על ידי בית הספר ללימודים מתקדמים.
- (5) הוועדה המחלקתית תחווה דעתה מתי על סטודנט ממוסד אחר להשלים תוך השנה האמורה בסעיף הקודם את הדרישות לתואר מוסמך באוניברסיטת בר אילן, ומתי אפשר להסתפק בלימודים מבלי לדרוש את השגת התואר.
- (6) המלצות הוועדה המחלקתית יובאו לאישור בית הספר ללימודים מתקדמים.

בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לא לקבל מועמד למסלול הרגיל למרות שהוא עומד בתנאי המסלול.

סטודנט שלמד בתואר ראשון או שני במסלול מיוחד (כגון: מסלול ישיר לתואר ראשון ושני) יוכל להתקבל ללימודים לתואר שלישי רק במסלול הרגיל.

ב. תנאי קבלה למסלול הישיר

- (1) למסלול הישיר יוכל להתקבל מועמד הממלא אחר הדרישות הבאות:
    - (א) סיים את כל הלימודים לתואר ראשון באוניברסיטת בר-אילן בציון ממוצע 90 לפחות, ואשר המקצוע הראשי בלימודיו לתואר הראשון היה בתחום ההתמחות שאליו הוא מבקש להתקבל. גם ממוצע ציוניו בתחום ההתמחות יהיה 90 לפחות.
    - (ב) יגיש את המועמדות למסלול הישיר תוך שנתיים לכל היותר מסיום התואר הראשון.
    - (ג) מועמד אשר סיים את לימודיו לתואר הראשון באוניברסיטה אחרת, בארץ או בחו"ל, יוכל להתקבל למסלול זה אם תמצא הוועדה המחלקתית ובית הספר ללימודים מתקדמים שתוארו שקול לתוארו של בוגר אוניברסיטת בר-אילן.
  - (2) הוועדה המחלקתית רשאית להמליץ על קבלת סטודנט למסלול הישיר גם אם אינו ממלא אחר אחת מהדרישות דלעיל. במקרה זה חייבת ההחלטה להתקבל פה אחד, ועל הסטודנט יוטלו דרישות מיוחדות שתהיינה שקולות לדרישות שלא עמד בהן. סטודנט שיתקבל לפי סעיף זה יהיה במעמד "סטודנט על תנאי" עד למילוי כל הדרישות המיוחדות.
  - (3) מועמד שמילא אחר כל הדרישות דלעיל והתקבל על ידי בית הספר למסלול הישיר יהיה במעמד של "סטודנט מן המניין בתנאי" במהלך השנתיים הראשונות ללימודיו עליו למלא אחר הדרישות הבאות:
    - (א) ללמוד קורסים בהיקף הנדרש לתואר שני במסלול א'. במסגרת זו עליו לכתוב שתי עבודות סמינריוניות או עבודה סמינריונית אחת ותרגילי מעבדה על פי דרישת הוועדה המחלקתית, ובהתאם למקובל בתואר השני באותה מחלקה. העבודות הסמינריוניות יכולות להיות בסיס להצעת המחקר.
    - (ב) השיג בכל לימודיו ציון ממוצע של 86 לפחות.
    - (ג) ככלל, הציפייה היא כי סטודנטים במסלול זה יירשמו כשיש להם מנחה ונושא לעבודה. עם זאת, במקרים חריגים המצדיקים זאת המחלקה תוכל למנות מנחה זמני שיסייע לסטודנט בגיבוש נושא ובמציאת מנחה.
    - (ד) להגיש לוועדה המחלקתית הצעת מחקר מפורטת לעבודת הדוקטור כמפורט בהמשך בפרק "אישור הצעת מחקר".
  - (4) מעמד הסטודנט לסטודנט מן המניין ישתנה לאחר שימלא אחר כל הדרישות דלעיל, ולאחר שהצעת תכנית המחקר והמנחה הקבוע יאושרו על ידי הוועדה המחלקתית ועל ידי בית הספר ללימודים מתקדמים כמפורט בהמשך בפרק "אישור הצעת המחקר" ובתקנון.
  - (5) על סטודנט המסלול הישיר יחולו כל החובות החלות על סטודנט לתואר שלישי.
  - (6) סטודנט שלא ימלא אחר התנאים המפורטים בסעיף (3) לא יורשה להירשם כסטודנט לתואר שלישי, אך יוכל לבקש רשות להתקבל ללימודים לתואר שני. אם יתקבל יוכל לבקש הכרה בלימודיו במסגרת זו כמילוי חלק מהדרישות לתואר שני.
  - (7) סטודנט שהחל את לימודיו לתואר שני באוניברסיטת בר-אילן או באוניברסיטה אחרת רשאי להגיש בקשה להתקבל למסלול הישיר. אם יתקבל, תהיה הוועדה המחלקתית רשאית להמליץ בפני בית הספר ללימודים מתקדמים להכיר בלימודיו הקודמים כמילוי חלקי או מלא של הדרישות המוטלות על סטודנט שלא מן המניין.
- בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לא לקבל מועמד למסלול הישיר למרות שהוא עומד בתנאי המסלול.**

ג. תנאי קבלה למסלול המשולב

- (1) **למסלול המשולב יוכל להתקבל מועמד אשר מילא את הדרישות הבאות:**
    - (א) סיים את לימודיו לתואר ראשון באוניברסיטת בר-אילן בציון ממוצע כללי של 86 לפחות. המקצוע הראשי בלימודיו לתואר ראשון של סטודנט זה חייב להיות בתחום ההתמחות שאליו הוא מבקש להתקבל.
    - (ב) **למד בשנתיים הראשונות ללימודיו במסגרת התואר השני את מכסת הלימודים במסלול א' לתואר שני (עם תזה) במגמה ובמחלקה שאליהן התקבל.** חובות הלימוד לסטודנטים במסלול המשולב במסגרת לימודי התואר השני תהיינה זהות לחובות הלימוד הנדרשות מהסטודנטים לתואר השני במסלול א'.
- במסגרת חובות אלה על הסטודנט לכתוב שתי עבודות סמינריוניות, או עבודה סמינריונית אחת ותרגילי מעבדה (לפי דרישת המחלקה) ולקבל בכל אחד מהם ציון 90 לפחות. העבודות הסמינריוניות תוכלנה לשמש בסיס להצעת המחקר לתואר שלישי. המעקב אחר לימודי הסטודנט יהיה באחריות הוועדה המחלקתית.

- (ג) השיג בכל לימודיו ציון ממוצע של 86 לפחות.
- (ד) הגיש הצעת מחקר לתואר שלישי בשנה השנייה ללימודיו במסגרת התואר השני.
בגלל ייחודו של מסלול זה הצעת המחקר יכולה להיות באורך שיעלה על חמישה עשר עמודים.
- (ה) לאחר שמולאו כל התנאים המפורטים בסעיפים (1) (א)-(ד) בשנתיים הראשונות ללימודיו יוכל הסטודנט להגיש בקשה לבית הספר ללימודים מתקדמים להתקבל למסלול המשולב. עליו לשלם דמי הרשמה. לטופסי המועמדות על המחלקה לצרף "טופס מועמדות למסלול המשולב" חתום על ידי יו"ר הוועדה המחלקתית, ובו אישור שהסטודנט סיים את מכסת הקורסים הנדרשת במסלול זה, כולל קורסי יסוד ושפה זרה שנייה (אם זו נדרשה על ידי המחלקה), וכן ממוצע הציונים של הסטודנט (טופס זה נמצא באתר בית הספר ללימודים מתקדמים). סטודנט שלא יעמוד בתנאי המעבר תוך שנתיים, לא יוכל להמשיך את לימודיו במסלול המשולב.
- (ו) בית הספר ללימודים מתקדמים ידון בבקשת הקבלה ויחליט אם לקבל את המועמד למסלול זה.
- (ז) הסטודנט יעמוד בבחינה מחלקתית בעל פה, שבה יוכיח התמצאות כללית במגמת ההתמחות שלו ובשיטות המחקר המקובלות בה. הבחינה תתקיים בנוכחות יו"ר הוועדה המחלקתית. לפני הבחינה יגיש הסטודנט את הצעת המחקר ליו"ר הוועדה המחלקתית, וחלק מהבחינה יוקדש לביור פרטי ההצעה. בחינה זו תהווה בסיס להמלצת המחלקה לאישור הצעת המחקר. הצעת המחקר תעבור שיפוט כמו כל הצעת מחקר אחרת.
- (ח) מועמד אשר סיים את לימודיו לתואר הראשון באוניברסיטה אחרת בארץ או בחו"ל, או שהחל את לימודיו לתואר השני באוניברסיטה אחרת בארץ או בחו"ל, יוכל להתקבל למסלול המשולב אם הוועדה המחלקתית ובית הספר ללימודים מתקדמים ישתכנעו שלימודיו במוסד האחר שקולים ללימודיו של בוגר ומוסמך של אוניברסיטת בר-אילן. למען הסר ספק סטודנט כזה לא יקבל תואר שני של אוניברסיטת בר אילן.
- (ט) הוועדה המחלקתית רשאית להמליץ בפני בית הספר ללימודים מתקדמים להחליט על קבלת סטודנט למסלול המשולב גם אם אינו ממלא אחר אחת מהדרישות דלעיל. במקרה זה חייבת ההחלטה להתקבל בוועדת המשנה של בית הספר ללימודים מתקדמים פה אחד, ועל הסטודנט יוטלו דרישות מיוחדות שתהיינה שקולות לדרישות שלא עמד בהן. סטודנט שיתקבל לפי סעיף זה יהיה במעמד "סטודנט על תנאי" עד למילוי כל הדרישות המיוחדות.
- סטודנט שהתקבל לתואר שלישי במסלול המשולב באופן חריג למרות שלא מילא את כל הדרישות, לא יוכל לקבל זכאות לתואר עד שימלא אחר כל התנאים.
- (י) בתום שתי שנות לימוד בתואר השני, ולאחר שיעמוד בתנאי המעבר משלב א' (לימודי תואר שני) לשלב ב' (לימודי דוקטורט) שנקבעו לו, דהיינו סיום כל הקורסים של מסלול א' לתואר שני בממוצע הנדרש, הגשת הצעת המחקר ואישורה, יהיה הסטודנט זכאי לקבל תעודת מוסמך של אוניברסיטת בר-אילן.
- בית הספר ללימודים מתקדמים ישלח העתק של אישור הצעת המחקר למחלקה ולמשרד הרשם, ובו יצוין שהסטודנט הוא "מן המניין".
- (יא) זכאות הסטודנט לקבלת תעודת "מוסמך" תינתן על ידי רשם האוניברסיטה לאחר שהצעת המחקר תאושר בבית הספר ללימודים מתקדמים ולאחר קבלת האישור מבית הספר ללימודים מתקדמים שהסטודנט הוא במעמד "מן המניין".
- נוסח התעודה יהיה כדלקמן:
- "מוסמך האוניברסיטה (M.A) במחלקה _____ לאחר שהשלים/ה את חובותיו/ה לתואר מוסמך במהלך לימודיו/ה במסגרת המסלול המשולב לתואר "דוקטור לפילוסופיה".
- (יב) סטודנט במסלול המשולב שלא יעמוד בדרישות שפורטו לעיל (שלב א'), ולא יתקבל על ידי בית הספר ללימודים מתקדמים להמשך לימודיו לדוקטורט (שלב ב'), או שיפסיק את לימודיו לדוקטורט מרצונו, או שלימודיו יופסקו על ידי בית הספר ללימודים מתקדמים, יהיה זכאי לקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה עם תזה, רק בתנאי שישלים את כל חובות המסלול לתואר שני עם תזה.
- (2) לאחר שהסטודנט עמד בכל התנאים המפורטים לעיל ובית הספר ללימודים מתקדמים החליט לקבלו לתואר שלישי במסלול המשולב, הוא יהיה במעמד של "סטודנט מן המניין בתנאי" לשלב ב' במסלול המשולב, ויכול להירשם לקורסים במסגרת התואר השלישי. הסטודנט ייחשב כסטודנט שנה ראשונה בלימודי התואר השלישי, והוועדה המחלקתית תקיים מעקב אחר לימודיו עד סיומם. על הסטודנט לסיים את לימודיו תוך ארבע שנים לכל היותר מיום קבלתו ללימודי התואר השלישי. משך הלימודים במסלול המשולב לא יעלה על שש שנים לפי הפירוט הבא: שנתיים במסגרת התואר השני וארבע שנים לכל היותר במסגרת התואר השלישי.

בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לא לקבל מועמד למסלול המשולב למרות שהוא עומד בתנאי המסלול.

ד. מסלול השלמות

במסלול זה קיימות כמה חלופות:

1. סטודנט בעל תואר ראשון ותואר שני ללא תזה ומתקבל להשלמת כתיבת עבודה שוות ערך לתזה.
2. סטודנט בעל תואר ראשון ותואר שני עם תזה, רוצה ללמוד לתואר שלישי בתחום אחר מתחום התואר השני, ומתקבל להשלמת קורסים.
3. מקרים מיוחדים שבהם הסטודנט התקבל למסלול השלמות של מספר קורסים למרות שיש לו תואר שני מאותו תחום. בקשה להתקבל ללימודים במסלול זה תכלול את שם המנחה והנושא. על הסטודנט לסיים את חובות ההשלמה בממוצע 86 לפחות.

על הסטודנט לסיים את חובות ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו. על הסטודנט להיות מסוגל להתפנות לעמידה בכל דרישות המסלול, לרבות סיום כל מכסת לימודי ההשלמה והגשה של עבודה שוות ערך לתזה, תוך שנה. במקרים חריגים, ועקב נסיבות בלתי צפויות שהתעוררו לאחר הקבלה ללימודים, רשאית הוועדה המחלקתית להמליץ בפני בית הספר ללימודים מתקדמים על הארכה בסיום ההשלמות. במקרים חריגים הוועדה המחלקתית רשאית להמליץ על קבלה ללימודים לפני שנקבעו מנחה ונושא, ובלבד שלהערכת הסטודנט והוועדה הסטודנט יוכל לעמוד בכל דרישות המסלול תוך שנה.

ככלל, בית הספר ללימודים מתקדמים אינו נוהג לאשר הרשמה למסלול זה במקרים שבהם נדרשים לימודי השלמה בהיקף העולה על 8 ש"ש בנוסף לכתיבה של עבודה שוות ערך. במקרים כאלה ישקול בית הספר להפנות את הסטודנט ללימודי תואר שני עם תזה, תוך מתן אפשרות למחלקה לקבוע לו תכנית לימודים בהיקף פחות מההיקף הרגיל ובלבד שמספר הש"ש שהסטודנט ילמד לא יפחת מ-50% מההיקף הש"ש הנדרשות כרגיל בלימודים לתואר שני עם תזה.

- סטודנט שהתקבל להשלמת עבודה שוות ערך לתזה חייב להיבחן עליה כמקובל לגבי כל תזה בתואר שני ולקבל ציון 86 לפחות (או ציון גבוה יותר על פי המקובל באותה מחלקה).
- הוועדה המחלקתית אחראית לוודא שהסטודנט עומד בכל חובות ההשלמה.
- בתום שנת ההשלמה, ולאחר שבדקה כי הסטודנט עמד בכל חובותיו, תמליץ הוועדה המחלקתית לבית הספר ללימודים מתקדמים אם לקבל את הסטודנט כסטודנט לתואר שלישי.
- סטודנט שלא יעמוד בתנאי ההשלמות לא ירשה להמשיך לתואר שלישי ולימודיו יופסקו.

בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לא לקבל מועמד למסלול השלמות למרות שהוא עומד בתנאי המסלול.

חובות הלימודים: קורסי התמחות, לימודי השלמה, בית הספר ללימודי יסוד וידיעת שפות

הוועדה המחלקתית לתארים מתקדמים תמליץ בפני בית הספר ללימודים מתקדמים על היקף לימודיו של המועמד/הסטודנט על פי הכללים שנקבעו בנהלים אלו.

- א. תכנית הלימודים בתחום ההתמחות תיקבע על ידי יו"ר הוועדה המחלקתית בהתייעצות עם המנחה ותכלול סמינר שנתי ברמה מתאימה ובנושא הקרוב לתחום התמחותו של הסטודנט, כמו גם קורסים אחרים במחלקה. יו"ר הוועדה המחלקתית ידווח על תכנית הלימודים לבית הספר.
- ב. המחלקה רשאית להטיל על מועמד או על סטודנט לתואר שלישי **חובת בחינה** (בעל-פה או בכתב) ובה ידרש להוכיח את מידת בקיאותו בחומר הנלמד בקורסים בשטח ההתמחות.

ג. לימודי יסוד ביהדות

1. סטודנט שהוא בעל תואר אחד בלבד (ראשון או שני) מאוניברסיטת בר-אילן חייב ב-2 ש"ש בלימודי יסוד ביהדות.
  2. סטודנט שהוא בעל שני תארים (ראשון ושני) מאוניברסיטת בר-אילן פטור מלימודי יסוד ביהדות.
  3. סטודנט שלא למד באוניברסיטת בר-אילן לאף לא אחד מהתארים חייב ב-4 ש"ש ביהדות (2 ש"ש מתוך-4 ש"ש חייב להיות בתנ"ך או בתלמוד).
  4. סטודנט המתמחה בתואר שלישי בלבד במקצועות היהדות המובהקים (תנ"ך, תלמוד או מחשבת ישראל) פטור מלימודי יסוד ביהדות.
  5. יש לעמוד במבחן בקורסי יסוד ביהדות ולקבל ציון מספרי עובר.
  6. סטודנט שלמד בעבר לימודים על-תכונים ביהדות (ישיבה, אוניברסיטה, מכללה או מדרשה) רשאי להגיש בקשה לקבל פטור על סמך לימודים אלה.
- את הבקשה יש להגיש לבית הספר ללימודי יסוד ביהדות ולצרף את המסמכים הרלוונטיים הרשמיים והמקוריים.

- סטודנט שאינו בוגר אוניברסיטת בר-אילן ולומד לתואר שלישי באוניברסיטת בר-אילן ובנוסף לומד בה לתעודת הוראה** יהיה מחויב בלימודי יסוד במסגרת הלימודים לתואר שלישי בהיקף של 4 ש"ש .
(כאשר 2 ש"ש מתוך ה- 4 ש"ש חייב להיות בתנ"ך או בתלמוד) ובמסגרת הלימודים לתעודת הוראה ב-2 ש"ש נוספות, ובסך הכול 6 ש"ש ביהדות במסגרת הלימודים לתואר שלישי ולתעודת הוראה.
במידה וילמד תחילה לתעודת הוראה ואח"כ לתואר שלישי יהיה מחויב במסגרת הלימודים לתעודת הוראה ב-4 ש"ש (כאשר 2 ש"ש חייב להיות בתנ"ך או בתלמוד) ובמסגרת הלימודים לתואר שלישי ב-2 ש"ש נוספות, ובסך הכול 6 ש"ש.
7. סטודנט לתואר שלישי הלומד תכנית מלאה במכון הגבוה לתורה בקמפוס בר-אילן שנה אחת לפחות בתקופת לימודיו לתואר שלישי, יהיה פטור מלימודי היסוד ביהדות.
8. סטודנט שאינו יהודי פטור מלימודי יסוד ביהדות, אך חייב במקום זאת בלימודים כלליים בהיקף כולל של 4 ש"ש ולקבל ציון מספרי עובר. את הקורסים יש ללמוד במחלקה שונה מהמחלקה שבה הוא לומד לתואר.
- ד. **שפה זרה – אנגלית**
קבלת ציון פטור במבחן בשפה האנגלית שנערך במחלקה האקדמית. הפטור מותנה באישור בית הספר ללימודים מתקדמים.
פטורים מחובה זו:
- סטודנטים בעלי תואר אקדמי מארץ דוברת אנגלית שנלמד בשפה האנגלית (ולא משלוחה בארץ)
  - מי שקיבלו ציון "פטור" במבחן מיון לתואר שני של היחידה לאנגלית כשפה זרה בבר-אילן, או שסיימו בהצלחה קורס לתואר שני ברמה M2 או M4, או קורס לדוקטורנטים.
  - בעלי תואר אקדמי במחלקה לאנגלית באחד מהמוסדות הבאים: אוניברסיטת בר-אילן, האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בן גוריון ואוניברסיטת אריאל.
- את חובת השפה האנגלית יש לסיים עד סוף השנה האקדמית השנייה ללימודי התואר השלישי.**
ניתן לבקש מבית הספר ללימודים מתקדמים פטור מאנגלית על סמך לימודים קודמים עם המלצה מנומקת של יו"ר הוועדה המחלקתית. קודם לקבלת ההחלטה יבקש בית הספר ללימודים מתקדמים את המלצת היחידה לאנגלית כשפה זרה.
- לימודי אנגלית כשפה זרה לתואר ראשון אינם מעניקים פטור מאנגלית לתואר שלישי.**
- ה. **שפה זרה**
הוועדה המחלקתית רשאית לדרוש מהסטודנט ללמוד שפה זרה נוספת על אנגלית, ברמה התחלתית או מוגברת, בהתאם לדרישות המחקר.
הנהלים להוכחת ידיעה בשפות זרות ייקבעו על ידי הוועדה המחלקתית.
על הסטודנט למלא דרישות סעיף זה לכל המאוחר במהלך שנת הלימודים שאחרי אישור תכנית המחקר.

אישור הצעת המחקר

קיימות שתי אפשרויות לשיפוט הצעת המחקר:

1. לאחר קבלת אישור מהמנחה תשלח הוועדה המחלקתית את הצעת המחקר לשיפוט לשופט פנים (מתוך האוניברסיטה) ולשופט חוץ (מחוץ לאוניברסיטה). על שופט הצעת מחקר להיות בדרגת מרצה בכיר ומעלה.
  - א. תוך שנה מיום קבלתו ללימודי התואר השלישי יגיש הסטודנט לוועדה המחלקתית הצעת מחקר מפורטת לעבודת הדוקטור. המנחה חייב להביע בכתב את הסכמתו למינוי ולהצעת המחקר. להצעת המחקר יש לצרף את אישור יו"ר הוועדה המחלקתית להצעה זו ולכך שניתן לבצע את המחקר במחלקה. צורת הגשת ההצעה כמפורט בהמשך.
  - ב. לאחר שיגיש הסטודנט לוועדה המחלקתית את הצעת המחקר, תמנה הוועדה המחלקתית שני שופטים: אחד מבין חברי סגל האוניברסיטה בדרגה מתאימה, ואחד מחוץ לאוניברסיטה בדרגה התאימה, הבקיאים בנושא המחקר המוצע. שני השופטים ימסרו לוועדה המחלקתית המלצה מנומקת בכתב אם התכנית ראויה לאישור. בהחלטתם יתבססו הבוחנים על רמתה של העבודה המוצעת ועל האפשרויות לבצע את המחקר ולהגיש את העבודה תוך פרק זמן שלא יעלה על שלוש שנים. במקרה הצורך הם ימליצו על שינויים בתכנית או בהדרכה ועל שינויים בלימודי ההשלמה.
  - במקרים חריגים רשאית הוועדה המחלקתית לפנות לבית הספר ללימודים מתקדמים לשם קבלת אישור לשלוח את ההצעה לשני שופטים חיצוניים.
- ג. אם עבודת הדוקטור מחייבת אישור של ועדת האתיקה, אין לשלוח את ההצעה לשיפוט קודם שיתקבל אישור של ועדת האתיקה.
- ד. האישור הסופי של הצעת המחקר יהיה בידי בית הספר ללימודים מתקדמים. בית הספר ללימודים מתקדמים רשאי לדרוש מהסטודנט להכניס בהצעת המחקר שינויים או לכתוב הצעה חדשה.
- ה. בית הספר רשאי להחליט שההצעה תישלח לשיפוט נוסף על ידי שופט חדש.

2. ועדה מלווה

הוועדה המחלקתית והמנחה רשאים לבקש מבית הספר ללימודים מתקדמים אישור להקמת ועדה מלווה. במקרים שבהם מחלקה או פקולטה יעדיפו אישור כללי להקמת ועדות מלוות עבור כל הסטודנטים במחלקה או בפקולטה, תובא הבקשה לדיון בבית הספר ללימודים מתקדמים.

תוך שנה מיום קבלתו על הסטודנט להגיש הצעת מחקר ולהגן בעל פה על ההצעה בפני הוועדה המלווה. לאחר גיבוש נושא העבודה תמנה הוועדה המחלקתית ועדה מלווה. הוועדה המלווה תתכנס בשלבים שונים של התקדמות העבודה, כפי שיפורט בהמשך. הוועדה המלווה תכלול את המנחה או המנחים ושני חברי סגל נוספים, שאחד מהם או יותר יכול להיות מחוץ לאוניברסיטה. על החברים להיות בדרגת מרצה בכיר ומעלה. יו"ר הוועדה ייבחר על ידיה מבין חבריה.

הרכב הוועדה יועבר לאישור דיקן בית הספר ללימודים מתקדמים.

לאחר שהסטודנט יגיש את הצעת המחקר לוועדה המלווה יהיה עליו להגן עליה בפני הוועדה. יו"ר הוועדה המלווה יכתוב סיכום מפורט ומנומק של ההגנה ושאר החברים יאשרו אותו בחתימת ידם. אם הוועדה תדרוש מהסטודנט להכניס בהצעה תיקונים והבהרות, יהיה עליו לבצע את התיקונים בהתאם ולקבל את אישור הוועדה המלווה שהתיקונים בוצעו כנדרש. סיכום הבחינה, עותקי ההצעה ואישור הוועדה המלווה על ביצוע התיקונים יועברו לאישור בית הספר ללימודים מתקדמים תוך שבועיים מיום החלטת הוועדה, בצירוף אחת מההמלצות הבאות:

1) לאשר את המשך לימודי הסטודנט ואת הצעת המחקר;

2) להורות על הגשת תכנית חדשה וקיום בחינה נוספת;

3) לפסול את ההצעה ולהפסיק את לימודי הסטודנט לתואר השלישי.

אם בוועדה המלווה חבר שופט חיצוני אולם הוא לא נוכח בהגנה על ההצעה, יהיה עליו לכתוב דוח מפורט על ההצעה. את סיכום הבחינה וחוות הדעת המפורטת עם שמות חברי הוועדה המלווה יש להעביר לאישור וועדת המשנה של בית הספר ללימודים מתקדמים.

ועדת המשנה של בית הספר ללימודים מתקדמים רשאית לדרוש את משלוח ההצעה לשופטי פנים/חוץ נוספים. לאחר אישור הצעת המחקר על הסטודנט להגיש לוועדה מדי שנה דוח מסכם על התקדמותו, באישור המנחה ובאחריותו. הוועדה המלווה תאשר את הדוח ותעביר למנחה ולסטודנט את הערותיה.

כל אחד מחברי הוועדה המלווה רשאי לבקש קיום ישיבה של הוועדה שבה ידווח הסטודנט על התקדמותו.

הוועדה המלווה רשאית להעלות שאלות והסתייגויות ולהציע רעיונות לקידום המחקר המתבצע.

כל שינוי בהרכב הוועדה המלווה מחייב אישור של יו"ר הוועדה המחלקתית ושל בית הספר ללימודים מתקדמים.

נהלים להגשת הצעת מחקר לכל הפקולטות (פרט לפקולטה למדעי החברה)

הצעת המחקר תכלול, בין היתר, עמוד שער עם שם ההצעה בעברית ובאנגלית; מטרת המחקר, לרבות הגדרה של התזה העומדת להיבדק; סקירת הספרות שאליה מתייחס המחקר, הידע הקיים בנושא, ותורמתו המשוערת של המחקר; שיטת המחקר; תוכן העניינים או שלבי העבודה, ורשימה ביבליוגרפית מפורטת. ככל שהדבר אפשרי בעת כתיבת ההצעה יצינו בהצעה בנפרד, לצד הדיון בנושא הכללי של העבודה, גם הנושא של כל אחד מהמאמרים המתוכננים, מטרותיו, רקע תיאורטי או מחקרי, השערות המחקר ועיקרי הטיעונים שהמאמר יבקש לפתח והחידושים הצפויים בו. אם טרם הוחלט אם העבודה תיכתב במתכונת של דיסרטציה או של אסופת מאמרים – הדבר יצוין בהצעת המחקר, וההצעה תיכתב במתכונת של הצעת מחקר לדיסרטציה.

הצעת המחקר, ללא הרשימה הביבליוגרפית ועמוד השער,

תכלול חמישה עשר (15) עמודים לכל היותר.

במסלול המשולב בגלל ייחודו של מסלול זה, הצעת המחקר יכולה להיות באורך שיעלה על חמישה עשר עמודים

הסטודנט יגיש את ההצעה במספר העותקים הנדרשים על ידי המחלקה/ הפקולטה, ברווח כפול בין השורות. כמו-כן יש להגיש עותק של הצעת המחקר על גבי CD.

לכל עותק מההצעה יש לצרף את הטופס "הצעת תכנית לעבודת מחקר במסגרת הלימודים לתואר שלישי", כשהוא חתום על ידי הסטודנט, המנחה או המנחים ויו"ר הוועדה המחלקתית. את הטופס ניתן לקבל במשרדי המחלקה, או להורידו מאתר האינטרנט של בית הספר ללימודים מתקדמים בכתובת: graduate-school.biu.ac.il/.

יש לוודא שכל העותקים יהיו ברורים וקריאים.

אם נושא העבודה דורש אישור של ועדת האתיקה יש לדאוג לאישור זה מהמחלקה או מהפקולטה לפני הגשת הצעת המחקר לשיפוט.

הסטודנט יגיש את הצעתו לוועדה המחלקתית כשהיא חתומה על ידי המנחה או המנחים, והמחלקה תשלח אותה לשיפוט כפי שפורט לעיל.
תכנית המחקר שאושרה על ידי בית הספר מחייבת את הסטודנט.
כל שינוי בנושא המחקר, כגון הרחבתו או צמצומו, לאחר אישור הצעת המחקר, מחייב אישור בכתב של בית הספר ללימודים מתקדמים.

הצעת מחקר לעבודה במתכונת של אסופת מאמרים

סטודנטים המתכננים להגיש את עבודת הדוקטור במתכונת של אסופת מאמרים יציינו זאת בהצעת המחקר ככל שהדבר אפשרי בעת כתיבת ההצעה. בהצעה יצינו בנפרד, לצד הדיון בנושא הכללי של העבודה, גם הנושא של כל אחד מהמאמרים המתוכננים, מטרותיו, רקע תיאורטי או מחקרי, השערות המחקר ועיקרי הטיעונים שהמאמר יבקש לפתח והחידושים הצפויים בו.
אם טרם הוחלט אם העבודה תיכתב במתכונת של דיסרטציה או של אסופת מאמרים הדבר יצוין בהצעת המחקר, וההצעה תיכתב במתכונת של הצעת מחקר לדיסרטציה.
בכך אין כדי לגרוע מהאפשרות להגיש עבודת דוקטור כאסופת מאמרים גם אם הצעת המחקר התייחסה למתכונת של דיסרטציה או להיפך.

בקשה לשינוי מתכונת הדוקטורט לרבות להגשתו במתכונת של אסופת מאמרים כשבעת הגשתה של הצעת המחקר טרם הוחלט באיזו מתכונת העבודה תיכתב, בליווי נימוקים מפורטים, תוגש לבית הספר ללימודים מתקדמים, יחד עם המלצת הוועדה המחלקתית, בסמוך לאחר גיבוש ההחלטה על שינוי מתכונת העבודה. אין לדחות את הגשת הבקשה לשלבי הסיום של המחקר והכתיבה.

בפקולטה למדעי החברה ישנם הנחיות טכניות מעט שונות לצורת הגשת הצעת המחקר הנחיות אלו ניתן לראות בטפסים הנמצאים באתר בית הספר ללימודים מתקדמים או במחלקות.

מבנה השער:

דוגמה לשער של הצעת מחקר

אוניברסיטת בר-אילן

המחלקה ל - _____

הצעת מחקר לתואר שלישי

הנושא:

בעברית

באנגלית

שם המנחה _____

שם המנחה הנוסף (אם יש) _____

שם הסטודנט/ית _____ מס' ת"ז _____

שיפוט העבודה

1. שיפוט על ידי שופט פנים וחופי – משלוח העבודה לשופט פנים ולשופט חופי יעשה על ידי בית הספר ללימודים מתקדמים, כמפורט בתקנון, סעיף 10(1). על שופט העבודה להיות בדרגת מרצה בכיר ומעלה
2. שיפוט על ידי ועדה מלווה – חברי הוועדה המלווה יכתבו חוות דעת מפורטת על העבודה. אם בוועדה המלווה לא היה חבר מחופי לאוניברסיטה, יש להוסיף בשלב השיפוט שופט חיצוני, שיקרא את העבודה וימסור חוות דעת מפורטת. שתי אפשרויות לשיפוט שופט חיצוני:
  1. אם השופט החיצוני מצטרף לבחינה של הוועדה המלווה, הוועדה המחלקתית תזמן אותו לבחינה ולאחר ביצוע הבחינה יו"ר הוועדה המלווה יכתוב סיכום, השופטים יחתמו ויאשרו את הסיכום ויעבירו ליו"ר הוועדה המחלקתית שיעביר אותו לאישור בית הספר ללימודים מתקדמים.
  2. שיפוט חיצוני זהה לשיפוט עבודה רגילה – כמפורט בתקנון, סעיף 10(1).

הגנה על העבודה

- הוועדה המחלקתית רשאית לדרוש מהסטודנט להגן על עבודת הדוקטור בין אם עברה שיפוט על ידי שופט פנים וחופי, ובין אם נשפטה על ידי הוועדה המלווה.
- מועד ההגנה ייקבע על ידי הוועדה המחלקתית רק לאחר שיתקבל אישור מכל השופטים, או מכל חברי הוועדה המלווה כי הם קראו את העותק הסופי ומעריכים כי העבודה ראויה באופן עקרוני להיות מאושרת כעבודת דוקטור.
- במקרה של ועדה מלווה**, על השופט החיצוני להיות נוכח בהגנה על העבודה. השופט יקבל הודעה מראש על משלוח העבודה ועל מועד ההגנה. השופט החיצוני יעביר את הערותיו לפני מועד ההגנה. אם אחד השופטים לא יוכל לקחת חלק בהגנה, יהיה עליו לכתוב חוות דעת מפורטת על העבודה, ובמקרה זה שמו יישאר חסוי כמקובל בשיפוט הנעשה על ידי שופט פנים וחופי, אלא אם כן יותר על החיסיון.
- אם השופטים או חברי הוועדה המלווה ידרשו מהסטודנט להכניס תיקונים בעבודתו, יהיה עליו לעשות זאת לפני ההגנה על העבודה.
- לאחר ההגנה השופטים או חברי הוועדה המלווה יוכלו להמליץ בפני בית הספר ללימודים מתקדמים:
- לאשר את העבודה כפי שהיא ללא צורך בתיקונים;
  - לאשר את העבודה לאחר הכנסת תיקונים קלים, שיבוצעו בהנחיית המנחה ויחייבו את אישורו לכך שנעשו כנדרש;
  - לדרוש מהסטודנט לבצע תיקונים מהותיים ולאחר שיבצע אותם לזמן אותו לבחינה נוספת;
  - לפסול את העבודה ולהפסיק את לימודיו של הסטודנט.
- לאחר שהסטודנט יבצע את התיקונים, השופטים או חברי הוועדה המלווה יעבירו סיכום מפורט וחתום על ידם, המתאר את הליך ההגנה ואת התיקונים שבוצעו. את הסיכום המפורט עם שמות השופטים או חברי הוועדה המלווה והחברים שהשתתפו בהגנה יש להעביר לוועדת המשנה של בית הספר ללימודים מתקדמים.

נושא העבודה

- הסטודנט אינו רשאי לשנות את נושא מחקרו, לצמצמו או להרחיבו, ללא אישור הוועדה המחלקתית ובית הספר ללימודים מתקדמים.
- אין לאשר בדיעבד הצעת מחקר עבור מחקר שכבר נעשה לפני קבלת הסטודנט ללימודים לתואר שלישי באוניברסיטת בר-אילן.
- העבודה יכולה להיות בנושא הקשור לנושא התזה שהסטודנט כתב לתואר שני, ובלבד שיהיה בה פיתוח מהותי של התזה.

סדרי ההנחיה

- א. אחת לשנה יעביר הסטודנט למנחה דיווח בכתב על לימודיו ועל התקדמותו בעבודת המחקר (כמפורט בהמשך בפרק "דיווח על התקדמות במחקר"). המנחה יצרף לדיווח הערכה על התקדמותו של הסטודנט וכן הערות אחרות לפי ראות עיניו, ויעבירו לוועדה המחלקתית, עם העתק לבית הספר ללימודים מתקדמים. הוועדה רשאית לדרוש מן הסטודנט דוח על התקדמות עבודתו בכל עת, על מנת שניתן יהיה לעקוב אחר התקדמותו בצורה יעילה. הוועדה המחלקתית תעביר את סיכום הממצאים לאישור בית הספר ללימודים מתקדמים.
- ב. מנחה שאינו רואה ברכה בלימודיו של הסטודנט יוכל להציע לוועדה המחלקתית להפסיק את לימודיו. על הוועדה המחלקתית להעביר את המלצותיה לבית הספר ללימודים מתקדמים.
- ג. אם נבצר מן המנחה להמשיך בהדרכת הסטודנט, על הוועדה המחלקתית לעשות כל מאמץ על מנת למצוא מנחה אחר במקומו.
- ד. אם לאחר מינוי המנחה לעבודת הדוקטור יתברר שאופי הנושא דורש מינוי של מנחה נוסף, תמנה הוועדה המחלקתית מנחה נוסף לאחר קבלת הסכמתו של המנחה הראשון. מינוי מנחה נוסף כאמור טעון אישור בית הספר ללימודים מתקדמים.

תקופת הלימודים

- א. ללימודי תואר שלישי ניתן להתקבל במהלך כל השנה (למעט מחלקות בודדות). ספירת מניין השנים תיעשה לפי השנה האקדמית ולא מתאריך הקבלה. הסטודנט יהיה חייב ברישום במשך תקופה מינימלית של שנתיים ובשכר לימוד כפי שייקבע על ידי האוניברסיטה.
- ב. ניתן לבקש הארכה של תקופת הלימודים משיקולים מיוחדים, שהתעוררו לאחר הקבלה ללימודים. הבקשה תוגש לוועדה המחלקתית שתדון בה לאחר שתקבל את המלצת המנחה. הוועדה המחלקתית תביא את המלצתה לבית הספר ללימודים מתקדמים.
- ג. אם הסטודנט לא יסיים את לימודיו ולא יגיש את עבודת הדוקטור בזמן שנקבע, יהיה עליו לחדש את הרשמותו מדי שנה בשנה ולשלם שכר לימוד כפי שייקבע על ידי האוניברסיטה, כל עוד לא יגיש את עבודת הדוקטור ובכפיפות לסעיף הקודם.
- ד. אם הסטודנט יפסיק את לימודיו ללא קבלת חופשה, או לא יחזור בתום תקופת החופשה שניתנה לו, יבוטל מעמדו כסטודנט האוניברסיטה.
- ה. אם סטודנט לתואר שלישי שמעמדו בוטל יבקש לחדש את לימודיו, יהיה דינו כדין מועמד חדש ויחול עליו התקנון התקף של השנה שבה חידש את לימודיו.

סדרי רישום שנתיים

- א. כל סטודנט לתואר שלישי חייב להירשם ללימודים ולשלם שכר לימוד מדי שנה בשנה, החל משנת הלימודים הקרובה למועד קבלתו ועד לקבלת אישור בית הספר על עבודת הדוקטור שלו.
- ב. סטודנט שיתקבל במהלך סמסטר א' של שנת הלימודים יירשם מיד עם קבלתו לשנת הלימודים השוטפת. אם יתקבל במהלך סמסטר ב' של שנת הלימודים יהיה הסטודנט רשאי להגיש על גבי "טופס בקשה לשינויים" בקשה לדחיית תחילת הלימודים לשנת הלימודים הבאה, בתנאי שעדיין לא ביצע רישום לאותה שנה.
- ג. הרישום קובע את המועד ללימודים בקורסים ובסמינרים בלבד. הסטודנט רשאי להתחיל בעבודת המחקר מיד עם קבלתו.
- ד. מינהל הסטודנטים מפרסם מדי שנה חוברת ובה פרטים על סדרי הרישום ומועדיהם, גובה שכר לימוד וכד'. חוברת זו נמצאת באתר בית הספר ללימודים מתקדמים.
- ה. סטודנט שלא נרשם במועד הקבוע מסיבות מוצדקות, רשאי להירשם בכל מועד אחר, ובתנאי שיבצע את כל פעולות הרישום לפני תחילתה של שנת הלימודים. לאחר מועד זה יירשמו רק סטודנטים שקיבלו רשות מוקדמת לכך מאת יו"ר הוועדה המחלקתית ומבית הספר ללימודים מתקדמים.
- ו. סטודנט שלא נרשם ייחשב כאילו ויתר על זכותו ללמוד לתואר.
- ז. סטודנט שלא נרשם במועד ומעוניין לחדש את לימודיו יגיש בקשה מנומקת ליו"ר הוועדה המחלקתית. המלצתו של יו"ר הוועדה תועבר להחלטת בית הספר ללימודים מתקדמים. אם הבקשה תאושר יהיה על הסטודנט לשלם דמי חידוש לימודים. אם הבקשה תידחה, יוכל הסטודנט להגיש את מועמדותו מחדש וניתן יהיה לקבוע תנאים חדשים ללימודיו.
- ח. כל סטודנט חייב מדי שנה ברישום ובשכר לימוד, גם אם מילא את כל חובותיו, עד קבלת אישור סופי להענקת התואר.
- ט. כסטודנט רשום נחשב מי שהחזיר את טופס הרישום לקורסים וקיבל אישור על תכנית לימודיו וקליטתה במחשב. תשלום שכר לימוד בלבד או ביצוע חלקי של פעולות הרישום אינו נחשב כרישום וסעיף 2.1 דלעיל חל עליו.
- י. סטודנט שאושרה לו שנת חופשה מלימודים פטור מרישום ומשכר לימוד לאותה שנה. חופשה ניתנת לשנה אקדמית מלאה ולא לחלק ממנה.
- יא. סטודנט לתואר שלישי אינו רשאי להירשם ללימודים ללימודי תואר נוסף ללא קבלת אישור בכתב מבית הספר ללימודים מתקדמים.

דיווח על התקדמות במחקר

- כל סטודנט ידווח לוועדה המחלקתית אחת לשנה על התקדמותו במחקר. הדיווח ייכתב בצורה הבאה:
- א. הדיווח יודפס על עמוד אחד בלבד, ובו יופיעו הסעיפים המפורטים להלן. במקרים מיוחדים יצורף דף ובו יפורטו הבעיות שבהן נתקל הסטודנט.
  - ב. הדיווח יכלול את הסעיפים הבאים:
    - (1) השם, מס' ת"ז, המחלקה, נושא המחקר, שם המנחה, תאריך הקבלה ללימודים, תאריך אישור הצעת המחקר, ותאריך הדיווח.
    - (2) ראשי פרקים או שלבי עבודה **כפי שפורטו בהצעת המחקר**, תוך ציון חלקי עבודה שבוצעו בשנים קודמות.
    - (3) פירוט תמציתי של העבודה שבוצעה בשנה שאליה מתייחס הדיווח.
    - (4) החל בשנת הלימודים השלישית – יש לרשום את המועד המשוער להשלמת העבודה.
    - (5) חתימת הסטודנט.
    - (6) הערות המנחה וחתימתו.
  - ג. במקרה הצורך יפורטו בדף נפרד בעיות הגורמות לעיכובים במחקר, כגון: חוסר מכשור מתאים, עיכובים בהשגת ציודים, ניסויים שנכשלו ויש לחזור עליהם, עיכובים מנהליים ותקציביים, בעיות אישיות ומשפחתיות וכד'. הדפים הנפרדים חייבים אף הם להיות חתומים על ידי המנחה והסטודנט.
  - ד. אין לכלול בדיווח נושאים אחרים, כגון: הצעות לשינוי בתכנית המחקר, שינוי בהדרכה, שנת חופשה וכדומה. עניינים כאלה מחייבים פנייה באישור המנחה אל יו"ר הוועדה המחלקתית, שיעביר את המלצתו לטיפול בית הספר ללימודים מתקדמים.
  - ה. חובת הדיווח חלה על כל סטודנט שהצעת המחקר שלו אושרה על ידי הוועדה המחלקתית ובית הספר ללימודים מתקדמים.
  - ו. סטודנט הנדרש על ידי המנחה להגיש דיווח מפורט יותר, יגיש לוועדה המחלקתית העתק ממנו.
  - ז. כל בקשה להארכה, לחידוש לימודים, לפטורים מקורסים או לשינוי נושא מחקר יש למלא על גבי הטפסים המתאימים, הכוללים גם את המלצות המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית (הטפסים נמצאים באתר בית הספר ללימודים מתקדמים).

יש להגיש את טופס הבקשה מודפס ולצרף מסמכים רלוונטיים

הנחיות להגשת עבודת הדוקטור

- סטודנט מן המניין לתואר שלישי שהיה רשום במשך תקופה מינימלית של שנתיים, מילא את כל הדרישות שבהן חויב ושילם שכר לימוד כפי שנקבע על ידי האוניברסיטה, רשאי להגיש את עבודת הדוקטור לבית הספר ללימודים מתקדמים. סטודנט שמגיש את עבודתו לשיפוט חייב להיות רשום בעת הגשה כסטודנט באוניברסיטה. סטודנט שלא היה רשום לא יוכל לקבל את התואר.
1. לפני שהסטודנט ידפיס הדפסה סופית את העבודה יבקש מהמנחה לשלוח ישירות לבית הספר ללימודים מתקדמים טופס שיפוט מנחה. טופס זה מהווה אישור להגשת עבודת הדוקטור. כל הטפסים נמצאים במאגר הטפסים שבאתר.
  2. עם הגשת הדיסרטציה על הסטודנט להביא עמו את הטפסים המתאימים, שאותם ניתן למצוא באתר בית הספר ללימודים מתקדמים.
  3. על הסטודנט לוודא כי בתיקו נמצאים האישורים על סיום לימודי ההשלמה בקורסים וסמינריונים במחלקה, שפות זרות ולימודי יסוד ביהדות.
- על הסטודנט לדאוג להעברת אישור חתום על ידי ראש המחלקה שסיים את כל חובות הלימודים לתואר שלישי.**
4. לא לתקבל עבודת דוקטור שאינה בנושא שאושר על ידי בית הספר ללימודים מתקדמים.
  5. על הסטודנט להגיש את החיבור כשהוא מודפס באופן נאה ונוח לקריאה.
  6. עבודת הדוקטור תכיל לא יותר מ-350 עמודים (לא כולל הרשימה הביבליוגרפית).

כאשר הדיסרטציה תהיה מוכנה להגשה, הסטודנט ימציא לבית הספר ללימודים מתקדמים אישור בכתב מהמנחה או מאת עורך לשון, כי העבודה ראויה וקבילה מבחינת השפה.

עבודת הדוקטור תכלול שני תקצירים: תקציר בשפה העברית ותקציר בשפה האנגלית (במקרה של כתיבה בשפה שאינה עברית או אנגלית תכלול העבודה תקצירים בעברית ובשפה האחרת).

חובה לציין בדף התוכן את קיומם של שני התקצירים.

7. הסטודנט יקפיד על התקנה כמקובל בתחום והגהה. החיבור, כולל התקצירים, הרשימה הביבליוגרפית והנספחים, יוגשו לבית הספר בצורה המתאימה לפרסום כספר או בעיתונות מדעית.

הוראות לכתיבת הדיסרטציה:

מס' העמוד	עריכת העבודה
ללא מספור	• שער חיצוני בעברית על-פי ההנחיות (מבריסטול)
ללא מספור	• שער פנימי בעברית (זהה לכריכה החיצונית על דף)
ללא מספור	• שם המנחה/ים (על-פי ההנחיות)
ללא מספור	• הבעת תודה (לא חובה)
	לצורך רק בגרסה הסופית לאחר שיפוט ואישור העבודה כדוקטור
ללא מספור	• תוכן העניינים בעברית
ללא מספור	• רשימת טבלאות, תרשימים, מפות, לוחות (יש לציין מספר עמוד בו מופיעים הטבלאות, התרשימים וכו')
ללא מספור	• רשימת קיצורים ור"ת
באותיות עבריות (א,ב,ג,ד...)	• תקציר החיבור בעברית
בספרות רגילות	• גוף העבודה
בספרות רגילות	• רשימת מקורות (ביבליוגרפיה)
בספרות רגילות	• נספחים (לא חובה)

בצד האנגלית (בצד השני של העבודה)

ללא מספור	• שער חיצוני באנגלית על-פי ההנחיות (מבריסטול)
ללא מספור	• שער פנימי באנגלית (זהה לכריכה החיצונית על דף)
ללא מספור	• שם המנחה/ים באנגלית (על-פי ההנחיות)
ללא מספור	• תוכן העניינים באנגלית
בספרות לטיניות (i,ii,iii ...)	• תקציר החיבור באנגלית (Abstract)

1. אחרי שער הכריכה יבוא שער פנימי זהה לחיצוני.
  2. בעמוד שמעבר לשער הפנימי יבוא דף עם שם המנחה/ים בנוסח זה:
עבודה זו נעשתה בהדרכתו/ם של ד"ר/פרופ' _____
מן המחלקה/ות/ פקולטה/ בית הספר ל/ יחידה (יש לבחור באפשרות המתאימה)
של אוניברסיטת בר-אילן.
- עמוד זה לא יכלול כל מילים נוספות. מעבר לשער הפנימי באנגלית יופיע דף עם שם המנחה באנגלית.
בנוסח זה:

This work was carried out under the supervision of
Dr. / Prof. _____

Department / Faculty / School of/ Interdisciplinary Studies Unit (choose the appropriate
term) _____, Bar-Ilan University

3. תוכן העניינים יכלול חלוקת משנה של הפרקים וכן ציון של התקצירים בעברית ובאנגלית. יש לכלול תוכן עניינים בעברית ותוכן עניינים באנגלית.
4. דף קיצורים ור"ת יופיע אחרי "תוכן העניינים".
5. עבודה המורכבת ממאמרים, נא ראה הוראות באתר מערך הספריות, בפרק: "הנחיות להפקדת עבודת גמר", סעיף 3.
6. הרשימה הביבליוגרפית תכלול את כל המקורות (ספרים, מאמרים, וכו') המוזכרים בעבודה. יצינו שמות המחברים, שם הפרסום (שם המאמר, שם כתב העת, מספר העמוד הראשון במאמר, שם הספר וכו'), ושנת הפרסום). אלה הן דרישות מינימום; בכל מקרה יש להקפיד על הדרישות הייחודיות המקובלות בתחום העבודה.
7. ככלל יופיעו הפניות בהערות שוליים. באישורם של המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית ניתן להדפיס את ההערות בכרך נפרד או בגוף החיבור בסוגריים.

כללי הדפסה ושכפול של עבודת הדוקטור

- א. העבודה תודפס על נייר "קוורטו" (letter) או על נייר בגודל A4 ברווח של שורה וחצי בין השורות עם שוליים רחבים (2-3 ס"מ מכל צד). ניתן להדפיס את הביבליוגרפיה, ההערות ומראי המקומות ברווח אחד בין השורות. הביבליוגרפיה תודפס באותו גודל את כל העבודה. ניתן להדפיס את ההערות באות קטנה יותר. יש להדפיס את העבודה משני צדי הדף. יש לוודא קריאה נוחה וברורה, מומלץ להדפיס בעברית באחד הגופנים David, Times New Roman, או נרקיסיס בגודל 12 או 13. באנגלית מומלץ להדפיס בגופן Times New Roman.
- ב. להגשה ראשונה מותר להגיש את העבודה בכריכה זמנית בסליל, שתאפשר הכנסת תיקונים אם יהיה צורך בכך, אך בתנאי שתובטח קריאה נוחה ושמירת הדפים מפני התפזרות.
- ג. הכריכה של העבודה תודפס בהתאם לדוגמה שבהמשך, ללא תמונות או כיתוב נוסף.
- ד. אם העבודה מוגשת בשני כרכים (כמו למשל במסלול קומפוזיציה במחלקה למוסיקה, או כאשר יש כרך של נספחים) יש להדפיס שער בעברית ושער באנגלית גם לכרך ב'. ולציין כרך א' וכרך ב' על-גבי כריכת העבודה.
- ה. סטודנטים מהיחידה ללימודים בין-תחומיים ירשמו בשערי העבודה בעברית ובאנגלית בהתאמה, במקום בו צריך לרשום את שם המחלקה: היחידה לימודים בין תחומיים Interdisciplinary Studies Unit ובשורה מתחת את שם התכנית. לדוגמא: לימודי פרשנות ותרבות Hermeneutics and Cultural Studies

עם הגשת העבודה :

- א. הסטודנט ימסור למזכירות בית הספר שלושה עותקים של עבודתו. לאחר בדיקה כי מולאו כל החובות הסטודנט יקבל אישור על הגשת הדיסרטציה.
- ב. הסטודנט ימסור **טופס הצהרה** כי חיבר את חיבורו בעצמו ולבדו מלבד עזרת ההדרכה שקיבל מהמנחה/ים שלו ועזרה טכנית לגבי עבודה ניסיונית. כמו-כן ימלא **טופס פרטים אישיים** *.
- ג. יש למלא **טופס הנחיות להגשת דיסרטציה**, לחתום ולהחתיים את המנחה/ים. *
- ד. יש להגיש בדיסק און קי קובץ של תוכן העניינים והתקציר וקובץ של העבודה כולה. זאת מאחר שלעתים יש שופטים המעוניינים לקבל את העבודה באימייל.
- ה. עותק אחד של דף השער בעברית, עותק אחד של דף השער באנגלית ועותק אחד של שם המנחה בעברית ובאנגלית יוגשו למזכירות בית הספר ללימודים מתקדמים בנפרד לצורך הכנת התעודה.
- ו. אם בית הספר, בעקבות השיפוט, ידרוש הגשה של עבודה מתוקנת, היא תוגש לפי הכללים החלים על הגשת הנוסח הראשון. במקרה של תיקונים קלים יש להשאיר את תאריך ההגשה המקורי של העבודה. במקרה של תיקונים מהותיים יש לשנות לתאריך הגשת העבודה המתוקנת.
- ז. אם אושרו העבודה והתואר על ידי בית הספר ללימודים מתקדמים הסטודנט יקבל אישור על סיום לימודיו.
- ח. לאחר אישור העבודה והתואר על הסטודנט להעביר עותק סופי למנחה העבודה.
- ט. אישור זכאות יינתן לאחר החתמת כל הגורמים הרלוונטיים על טופס "אישור זכאות".
- י. לאחר אישור העבודה על הסטודנט יהיה להביא עותקים נוספים אשר יישלחו לספרייה הלאומית בירושלים ובחלק מהמחלקות גם למכון הנרייטה סאלד (כמפורט בהמשך).
- יא. במידת הצורך רשאים הוועדה המחלקתית ובית הספר ללימודים מתקדמים לבקש מהסטודנט עותקים נוספים.

* כל הטפסים שיש למלא ולהגיש לבית הספר ללימודים מתקדמים, נמצאים באתר של בית הספר ללימודים מתקדמים, ברשימת הטפסים.

נהלי מסירת הדוקטורט וסיום הלימודים

- א. סטודנט מן המניין לתואר שלישי שהיה רשום ללימודים במשך שנתיים לפחות רשאי להגיש לבית הספר את עבודת הדוקטור.
- ב. הסטודנט ימסור לוועדה המחלקתית שלושה עותקים מחיבורו. הם יועברו לבית הספר ללימודים מתקדמים עם **אישור הוועדה המחלקתית שהסטודנט סיים את כל חובותיו**. הסטודנט יקבל אישור רשמי על הגשת החיבור. אישור זה איננו מזכה אותו לשאת את התואר "דוקטור".
- ג. בית הספר ללימודים מתקדמים ידון במינוי שופטים לעבודה רק לאחר שיוודא כי הוא מילא אחרי כל הדרישות (קורסים, סמינריונים, שפות, לימודי יסוד ביהדות, רישום וכדומה).
- ד. לא יתקבל חיבור שאינו בנושא שאושר.
- ה. ניתן להגיש את העבודה במהלך כל שנת הלימודים.

- אין אנו מתחייבים כי תהליך השיפוט יסתיים בשנה שבה הוגשה העבודה.
1. אם בית הספר ללימודים מתקדמים יחליט לדרוש הכנסת תיקונים בחיבור, יחולו על הסטודנט מחדש כל החובות החלות על סטודנטים לתואר שלישי. אם התיקונים שהסטודנט נדרש לבצע הם מהותיים והעבודה המתוקנת תוחזר לשיפוט ובעקבות זאת יתארך תהליך השיפוט לשנה נוספת, יהיה על הסטודנט לשלם שכר לימוד לשנה זו.
  2. אם החליט בית הספר ללימודים מתקדמים לא להכיר בחיבור כראוי להיחשב כעבודת דוקטור ותקבע שהוא אינו ניתן לתיקון, יופסקו הלימודים של הסטודנט. סטודנט שחיבורו לא אושר, רשאי להגיש שוב את מועמדותו ללימודים לתואר שלישי, אם יתקבל יהיה דינו כדין כל סטודנט חדש.

ח. אחרי אישור בית הספר ללימודים מתקדמים כי תהליך השיפוט הסתיים ימסור הסטודנט מספר עותקים נוספים כמפורט להלן:

נהלי הפקדת עותקים בספרייה המרכזית:

לאחר קבלת מכתב מבית הספר ללימודים מתקדמים כי תהליכי השיפוט הסתיימו בהצלחה:
יש לקרוא בעיון את ההנחיות להפקדת עותקי העבודה בספרייה המרכזית ולוודא שהעבודה כתובה על פי כל ההנחיות המפורסמות.

1. העבודות מתקבלות בספרייה המרכזית בחדר 002B המשרד לקבלת עבודות גמר (קומת כניסה).
חובה להזמין תור דרך האתר של מערך הספריות בכתובת: <http://lib.biu.ac.il/node/1356>
ולוודא קבלת דוא"ל חוזר המאשר את מועד התור. נא להקפיד להגיע בזמן.

2. עם קבלת מכתב האישור מבית הספר ללימודים מתקדמים, עליך לגשת לספרייה המרכזית עם מכתב זה והטפסים הבאים (הטפסים נמצאים גם באתר של בית הספר ללימודים מתקדמים):

- א. "טופס להגשה סופית של הדיסרטציה לספריות" יש להחתיים את כל הנוגעים בדבר ולהציג טופס זה בספרייה עם הגשת עותקי העבודה. וכן למסור עותק של הטופס לבית הספר ללימודים מתקדמים.
- ב. "טופס בקשה לאישור סיום לימודים וזכאות לתואר" (בשני עותקים, עותק אחד יישאר בספרייה). יש להחתיים את הספרייה, שכר לימוד ולהחזיר את הטופס חתום לבית הספר ללימודים מתקדמים לאחר החתמת כל הנוגעים בדבר, בית הספר יחתום גם על טופס זה.
- ג. יש למסור לספרייה המרכזית עותק מודפס אחד.
- ד. עותק אלקטרוני אחד יימסר באמצעות דיסק-און-קי (שיחזר לסטודנט). העותק הדיגיטאלי חייב להיות זהה לעותק המודפס ובאותו הסדר, מוגש בקובץ אחד, בפורמט PDF.

יוצאים מן הכלל:

המחלקה לפסיכולוגיה והמחלקה ללימודי מידע – העותק חייב להיות בכריכה קשה, כאשר דף השער המנווילן מודבק על גבי הכריכה.

3. יש לוודא שכל הספרים שהושאלו מספריות האוניברסיטה ומספריות אחרות בהשאלה בין-ספרייתית הוחזרו.

- א. בוגרים שאין להם אף חוב (ספרים או תשלום) יקבלו חותמת הספרייה המאשרת זאת.
- ב. הבוגרים יקבלו את אישור הספרייה המרכזית על הפקדת העבודה (עותק מודפס ועותק אלקטרוני) בספרייה המרכזית.
- ג. הבוגרים יחתמו על אישור שימוש בעבודתם, בעותק מודפס ובעותק האלקטרוני.
- ד. הספרייה המרכזית תפקיד עותק דיגיטאלי בספרייה הלאומית בירושלים.

נא לשים לב לפירוט הבא:

- **סטודנטים מהפקולטה למדעי החברה** ימסרו עותק מודפס נוסף של העבודה למחלקה. עותק זה ישלח על ידי המחלקה למכון הנרייטה סאלד.
- סטודנטים מבית הספר לחינוך נדרשים למסור עותק מודפס אחד מעבודתם לספריית חינוך. בנוסף, נא להעביר לספריית חינוך לכתובת miri.rubinstein@biu.ac.il קובץ וורד (Word) המכיל את השערים והתקצירים של העבודה בעברית ובאנגלית.
- ועדת בית הספר ללימודים מתקדמים רשאית לבקש מהסטודנט עותקים נוספים מעבודתו.
- באחריות הסטודנטים לבדוק את דרישות המחלקות לגבי מסירת עותקים מעבודתם לספריות המחלקתיות, על-מנת למנוע שלא יהיו עיכובים בהכנת תעודת הדוקטור לפני טקס חלוקת התארים.

אישור על סיום לימודים ועל זכאות לתואר יינתן לסטודנט לאחר אישור הדיסרטציה על ידי בל"מ ולאחר שמסר את העבודות לספריות כמפורט לעיל וסיים את כל חובותיו.

נוסח השער העברי של החיבור*:

_____ (שם החיבור)

חיבור לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה"
מאת:

_____ (שמו של סטודנט המחקר, שם פרטי לפני שם משפחה)

שם המחלקה/פקולטה/ בית הספר ל... / יחידה ל.... (יש לבחור באפשרות המתאימה)

_____ (הוגש לסנט של אוניברסיטת בר-אילן)

רמת גן
(החודש והשנה העבריים של תאריך הגשת החיבור לבית הספר)
(לדוגמא: תשרי, תשס"ז)

נוסח השער הלועזי של החיבור*:

_____ (שם החיבור בלועזית)

_____ (שמו של סטודנט המחקר בלועזית, שם פרטי לפני שם משפחה)

Faculty/ Department/School/ Interdisciplinary Studies Unit of
(choose the appropriate term)

_____

Ph.D. Thesis
Submitted to the Senate of Bar-Ilan University

Ramat-Gan, Israel _____
(החודש והשנה הלועזיים של תאריך הגשת החיבור לבית הספר).
(לדוגמא: October 2006)

* הערות:

1. יש להשאיר את התאריך של ההגשה הראשונה לבית הספר. רק במקרה של תיקונים מהותיים, כשהעבודה חוזרת לשיפוט נוסף, יש לשנות את התאריך של העבודה לתאריך הגשת העבודה המתוקנת.
2. השער באנגלית - בשם החיבור יש להתחיל כל מילה באות גדולה (פרט למילות קישור).

עבודת דוקטור במתכונת של אסופת מאמרים

- א. ניתן להגיש עבודת דוקטור במתכונת של אסופת מאמרים, בתנאי שבעבודה ייכללו לפחות שלושה מאמרים, שלכל המאמרים יש תמה משותפת ושהכוונה לכתוב את העבודה כאסופת מאמרים צוינה בהצעת המחקר. אושרה הצעת מחקר ולא צוין בה שהעבודה תיכתב כאסופת מאמרים – תוגש בקשה לכתובת העבודה במתכונת של אסופת מאמרים בהקדם האפשרי לאחר גיבוש הכוונה לכתוב את העבודה במתכונת זאת.
- ב. ככלל, הגשת עבודה שנכתבה כאסופת מאמרים אינה מותנית בהגשת המאמרים או בקבלתם לפרסום. עם זאת, אם אחד המאמרים שנכללים בעבודה התקבל לפרסום בכתב עת מדעי מהרמה הגבוהה ביותר וכן התקבל לפרסום מאמר אחר בכתב עת ברמה טובה רשאי בית הספר ללימודים מתקדמים לאשר עבודת דוקטור הכוללת שני מאמרים בלבד.
- ג. מחלקה רשאית לקבוע כי תנאי להגשת עבודת דוקטור כאסופת מאמרים יהיה קבלת כל המאמרים הכלולים לעבודה לפרסום או קבלת כולם למעט מאמר אחד. רשאי מנחה להתנות את הגשת העבודה בקבלת המאמרים או חלקם לפרסום, ובלבד שיודיע זאת לסטודנט לפני תחילת ההנחיה והדבר יאושר בכתב על-ידי יו"ר הוועדה המחלקתית.
- ד. מאמר יוכל לשמש חלק מעבודת דוקטור של סטודנט אחד בלבד. ככלל, בדוקטורט שנכתב במתכונת של אסופת מאמרים יוכלו להיכלל רק מאמרים ששם הסטודנט/ית מופיע בהם ככותב/ת הראשון. בתחומים שבהם מקובל לציין את שמות המחברים לפי סדר הא' ב' יציגו ככותבים נוספים המנחים בלבד. במקרים נדירים, ובהתקיים נסיבות חריגות ביותר, יוכל בית-הספר ללימודים לאשר חריגה מדרישות אלה לפי בקשה מנומקת של הוועדה המחלקתית בהסכמת הסטודנט/ית והמנחים.
- ה. בתחומי המדעים הניסויים, במקרה שבו שני סטודנטים (או יותר) חולקים את המקום של "מחבר ראשון" ותרמו במידה שווה למאמר, ניתן לכלול את המאמר בעבודת הדוקטור של כל המחברים הראשונים, ובלבד שבעבודה לא ייכלל יותר ממאמר אחד שבו יש יותר ממחבר ראשון אחד.
- ו. במקרה שבו הסטודנט מבקש לשנות את מתכונת העבודה, כפי שאושרה בהתאם להצעת המחקר, מדיסרטציה לאסופת מאמרים או מאסופת מאמרים לדיסרטציה, תוגש בקשה מנומקת בליווי תקציר הצעת המחקר ובאישור המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית. בנימוקים להגשת אסופת מאמרים ייכלל סדר הופעת המאמרים בעבודת המחקר ותצוין התמה המשותפת שלהם.
- כמו-כן, באם הסתיימה הכתיבה של חלק מהמאמרים שיש כוונה לכלול בעבודה – יצורפו לבקשה עותק של המאמר או המאמרים שפורסמו או התקבלו לפרסום, צילום של עמוד ראשון של כל מאמר, וכן תדפיסי המאמרים האחרים. יש לצרף טופס, שאותו ניתן להוריד ממאגר הטפסים שבאתר בית הספר ללימודים מתקדמים, ובו רשימת המאמרים שפורסמו או התקבלו לפרסום, וכן שמות כתבי העת שבהם פורסמו או התקבלו המאמרים לפרסום, בציון מספר העמודים של כל מאמר. יש לדרג את רמת כתב העת בהתאם למקובל בתחום. לדוגמה: A, B, C, 1Q, 2Q וכו'.
- ז. **הגשת אסופת מאמרים לשיפוט**
 במחלקות או בהנחיית מנחים שדורשים קבלת המאמרים לפרסום הגשת העבודה תהיה טעונה אישור של בית הספר ללימודים מתקדמים שכתבי העת הם ברמה הולמת. לצורך קבלת אישור יש למלא את הטופס ממאגר הטפסים ולצרף עמוד ראשון מכל מאמר.
- העבודה תכלול:
    - תקציר בעברית ותקציר באנגלית.
    - מבוא שילול סקירה רחבה ועדכנית של תחומי המחקר הנכללים בעבודה ושל הנושא או התמה המשותפים למאמרים, תיאור של שיטות המחקר, תוך פירוט של שיטות המחקר שפותחו במהלך העבודה אם היו כאלה.
    - פרק דיון וסיכום, שילול הרחבה של תיאור התוצאות ומשמעותן ופירוט של החידושים ותרומתם לתחום המחקר הנדון.
  - התקצירים, המאמרים, המבוא והסיכום ייכרכו יחד.
  - מכתב מלווה ממנחה העבודה או מהמנחים, המפרט:
    - מה הייתה תרומת הסטודנט למאמרים? מה היה חלקו של הסטודנט ביחס לחלקם של המחברים האחרים? האם הוא כתב את המאמר? האם הוא ביצע את הניסוי?
    - מה הייתה תרומת המחברים שאינם מנחי העבודה (אם יש כאלה)?
    - איכות המאמרים ובמידה שהמאמרים או חלקם התקבלו כבר לפרסום – איכות כתבי העת שבהם פורסמו.

4. מכתב מהמחברים האחרים של המאמרים, המאשר את הסכמתם להכללת המאמרים בעבודת הדוקטור.
5. הצהרת הסטודנט כי הוא מתחייב שכל פרסום של עבודת הדוקטור יעשה תוך הקפדה על זכויות היוצרים של המחברים הנוספים.
6. הצהרה של המנחים והסטודנט/ית כי יקיימו את הדרישות שפורטו לעיל בכל הנוגע לסדר שמות המחברים בכל הנוגע למאמרים שטרם הוגשו לפרסום, לרבות במאמרים מתוך העבודה שיוגשו לפרסום או יתפרסמו לאחר אישור העבודה.

ח. שיפוט העבודה

הליכי השיפוט של עבודת דוקטור שנכתבה במתכונת של אסופת מאמרים ונהלי סיום הלימודים יהיו בהתאם להליכים המפורטים לעיל. שופטי העבודה יתבקשו להתייחס, לגבי כל מאמר בנפרד, אם לא התקבל עדיין לפרסום, לשאלה אם הוא ראוי, כמות שהוא או בתיקונים, להתפרסם בכתב עת מחקרי ברמה טובה.

פרסום עבודת הדוקטור

- א. באישור המנחה רשאי הסטודנט לפרסם חלק מעבודתו בפרסום מוקדם, לפני שיגיש את החיבור במלואו. במקרה זה יפרסם את התוצאות תוך ציון שם המנחה בהערה, אלא אם כן המנחה הוא מחבר שותף. בכל מקרה יש לציין בפרסום, כי המאמר הוא מתוך עבודה שמבוצעת באוניברסיטת בר-אילן לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה". כן מותר להגיש לבית הספר ללימודים מתקדמים תדפיסים של פרסומים כאלה כחלק מהדיסרטייה, ובלבד שהתדפיסים יהיו כשירים להגשה על פי שאר סעיפי תקנון זה.
- ב. אם התפרסם החיבור במלואו בכתב עת מדעי, ותדפיסים ממנו יוגשו לבית הספר ללימודים מתקדמים, ובמידה והתפרסם החיבור בשמו של הסטודנט בלבד, יצוין שמו של המנחה בצורה מתאימה בגופו של החיבור או בהערה.
- ג. סטודנט מחקר המפרסם את מחקרו או חלק ממנו בדפוס או בכל צורה של פרסום ברבים, באמצעות האוניברסיטה או כל מו"ל שהוא, או כמאמר באחד מכתבי העת המדעיים, יוסיף לפני גוף המחקר הערה שבה יצוין כי המחקר נכתב כעבודת דוקטור לקבלת תואר באוניברסיטת בר-אילן, וייאמר בה בהדרכת מי בוצע המחקר, באיזו מחלקה, ומתי אושר.

הוראות להפקדה בספריה המרכזית של עבודת דוקטור המורכבת ממאמרים

יש להקפיד על כל ההוראות המופיעות לעיל, וכמו כן להקפיד על הנקודות הבאות:

- א. בתוכן העניינים יש להוסיף פרק "מאמרים" ולציין את כותרות המאמרים ומספר העמוד של תחילתו של כל מאמר.
- ב. יש לצרף לעבודה את המאמרים.
- ג. להכין שער לכל מאמר אשר יופיע לפני תחילת המאמר. על כל שער יש לציין את כותרת המאמר ומחבריו.
- ד. בעת מספור עמודי העבודה יש למספר גם את עמודי המאמרים, כך שיהיה מספור רציף מתחילת העבודה ועד סופה.

שכר לימוד

סטודנט הלומד לתואר שלישי ישלם לא פחות מ-200% שכר לימוד עבור לימודיו. הסטודנט ישלם 50% משכר הלימוד שנקבע לאותה שנה בארבע השנים הראשונות ללימודיו וכן תשלומים נלווים. שכר הלימוד ששולם עבור לימודי השלמה או עבור לימודים במסגרת תואר אחר לא ייכלל בחישוב תשלום המינימום של שכר הלימוד. החל מהשנה החמישית ואילך ועד הגשת עבודת הדוקטור ישלם סטודנט 10% משכר הלימוד הבסיסי ומהתשלומים הנלווים, וזאת בתנאי שסיים את כל חובות השמיעה בקורסים או שהוא לומד עד 2 ש"ש. אם הסטודנט חייב לשמוע קורסים בהיקף העולה על 2 ש"ש ייקבע שכר הלימוד לפי היקף השעות שילמד. סטודנט במסלול המשולב ישלם בשנתיים הראשונות במסגרת לימודיו לתואר שני 200% שכר לימוד בכפוף להחלטות ועדת מלץ לקביעת שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה. עם קבלתו ללימודי התואר השלישי ישלם הסטודנט מדי שנה שכר לימוד בגובה 25% משכר הלימוד הבסיסי ותשלומים נלווים, עד לסיום לימודיו (עד ארבע שנים נוספות). סטודנט שלא יעמוד בתנאי סיום הלימודים בארבע שנים יאבד את זכותו בהקלת התשלומים ויחויב במלוא התשלום. סטודנט שלא יסיים את התואר השני בשנתיים לא יהיה זכאי להקלה של המסלול המשולב.

לימודי השלמות נקבע שכר לימוד יחסי לפי היקף השעות.

פרטים נוספים מופיעים בחוברת ההוראות להרשמה, באתר האוניברסיטה – מדור שכר לימוד.

לימודי מגדר

מבוא

לימודי מגדר מעמידים במרכז הדיון והמחקר את ההווה והחוויה של הזהות המגדרית של נשים וגברים. תחום דיון זה מושתת על הכרתו של המחקר העכשווי בכך שקטגוריית המגדר משפיעה על כל תחומי הפעילות החברתית והתרבותית של האדם, ומהווה עקרון מרכזי בארגון הסדר החברתי. בבסיס תחום לימודי המגדר עומדת ההבנה כי ה"נשי" וה"גברי" כפי שהם מוכרים ומוצגים, אינם רק תולדה של שוני ביולוגי מהותני, אלא תולדה גם של תהליכים מבניים חברתיים, פוליטיים ותרבותיים משתנים, שיש עניין להכירם ולהבינם וכן לעקוב אחר דרכי השתנותם והאינטרסים שבבסיסם. האבחנות המגדריות בתחומים השונים שזורות זו בזו ומשפיעות זו על זו, עובדה ההופכת את לימודי המגדר לבין-תחומיים במהותם. לימודי המגדר מתייחסים לכל שטחי הקיום האנושי, ומתוך כך למכלול המדעים - מדעי הרוח, החברה, היהדות, הטבע והמשפט. כך, למשל, דיון בעיצוב מגדרי של טקסטים ספרותיים מסתמך על הבנת הפסיכולוגיה של האישה ושל הגבר, ועל ניתוח מקומם השונה בחברות שונות. בדומה לכך, הדיון במקומם השונה של הגבר והאישה במערכת ההלכתית נסמך על הבנת מקומם במערכות משפט אחרות, על מקומם בחברה היהודית, על הכרת מערכת המשפט העברית ועל יחס היהדות אליהם. העיסוק במקומן של הנשים בחברה המודרנית עוסק בניתוח חברתי, סוציולוגי, פסיכולוגי, משפטי ובפרשנות תרבותית.

תואר שני

תנאי קבלה

המסלול המחקרי פתוח לסטודנטים/יות שסיימו תואר ראשון בהצטיינות (ציון ממוצע 86 ומעלה) בכל תחומי הלימוד (ראו השלמות). מסלול מגדר בשטח (ללא תזה) פתוח לסטודנטים/יות שסיימו תואר ראשון בציון ממוצע 80 ומעלה. עבור לסטודנטים/יות בעלי תואר ב.א. במגדר (מאוניברסיטאות אחרות) תעוצב תכנית לימוד אישית, בהתאם להתמחות.

השלמות

כל לסטודנטים/יות יחויבו בקורס מבוא לסוציולוגיה במידה ולא למדו אותו במסגרת התואר הראשון.

הצגת מועמדות

במקביל לטופסי ההרשמה לאוניברסיטה, יש להגיש לוועדת הקבלה של התכנית ללימודי מגדר גיליונות ציונים של התואר הראשון, קורות חיים מעודכנים ושאלון למועמד/ת. את טופס השאלון ניתן למצוא באתר האינטרנט: <http://gender.biu.ac.il>.

מלגות

בכל המסלולים קיימת אפשרות למלגות.

בתכנית שני מסלולים:

מסלול א' – עם עבודת מחקר

המסלול מיועד לסטודנטים/יות הרוצים/ות להרחיב את האופק האקדמי של לימודי המגדר ומכשיר את הלומד/ת להיכרות מעמיקה עם התחום ולכתיבת עבודת תזה. תכנית הלימודים כוללת 17 שעות שנתיות. היא מורכבת מקורסי ליבה וקורסי מתודולוגיה שהם חובה, ומקורסי בחירה מתוך רשימה רחבה של קורסים הניתנים במסגרת התכנית ובמחלקות השונות באוניברסיטה. כמו כן, על הסטודנט/ית להשתתף בשני סמינריונים ובסדנת מחקר לתואר שני.

הצעת מחקר יש להגיש עד סוף שנה"ל הראשונה ולא יאוחר מסוף סמסטר א' של שנה"ל השנייה.

מסלול ב' – "מגדר בשטח" עם פרויקט סיום

המסלול מיועד למעוניינות ומעוניינים בתואר שני ללא תזה המשלב פעילות חברתית לקידום נשים ונושאים מגדריים. תכנית הלימודים כוללת 20 שעות שנתיות והיא מורכבת מקורסי ליבה, מתודולוגיה, קורסי בחירה, סמינריונים וסדנאות. הקורסים והסדנאות מעניקים ידע תיאורטי נרחב בשילוב עם הבנת שדה הפעולה ורכישת מיומנויות המסייעות לעשייה חברתית בהקשר המגדרי.

מבנה תכנית הלימודים

1) מסלול א' – עם עבודת מחקר

- א. **קורסי ליבה - חובה (6 ש"ש):** מטרתם להקנות ידע וליצור בסיס רחב להבנת מהות הדיון המגדרי בדיסציפלינות השונות ובמפגשים ביניהם. הקורסים עוסקים בנושאים הבאים: מגדר וחברה – מבוא לתאוריות פמיניסטיות, מבוא ללימודי גבריות, תרבות ומגדר והיהדות לאור הביקורת המגדרית.
- ב. **קורס מתודולוגיה (2 ש"ש):** קורס מתודולוגיה פמיניסטית (הרצאה + תרגיל).
- ג. **קורסי בחירה (5-7 ש"ש):** ניתן לקחת קורסי בחירה מתוך היצע הקורסים במחלקה וכן ממחלקות שונות באוניברסיטה (בהתאם לנושא המחקר ובכפוף לאישור ראש התכנית ללימודי מגדר ובית הספר ללימודים מתקדמים - לתואר שני).
- ד. **סמינריונים (2-4 ש"ש):** חובות המסלול המחקרי כוללות כתיבת שתי עבודות סמינריוניות במהלך השנה השנייה ללימודי התואר. על הסטודנט/ית לבחור סמינריונים מתוך היצע הסמינריונים של התכנית /או האוניברסיטה (בכפוף לאישור ראש התכנית ללימודי מגדר ובית הספר ללימודים מתקדמים - לתואר שני).
- ה. **אוריכות אקדמית לתואר שני ושלישי (חובה ללא ניקוד):** הקורס מצייד את הסטודנטים/יות בכלים הבסיסיים הנדרשים לכל סטודנט/ית תואר שני ושלישי, ועוסק בדרכים שונות לאיסוף, עיבוד וייצור של ידע.
- ו. **סדנת מחקר לתואר שני (חובה ללא ניקוד):** הסדנה מעניקה לסטודנטים/יות את הכלים הנדרשים לביצוע מחקר אקדמי ומכשירה אותם/ן לכתיבת הצעת מחקר לתזה.
- ז. **כתיבת עבודת המחקר:** עבודת המחקר של הסטודנט/ית תכתב בהנחיה אישית של מנחה מתוך המחלקה או ממחלקות אחרות באוניברסיטה (בכפוף לאישור ראש התכנית ללימודי מגדר והמדור לתואר שני).
- ח. **מבחן גמר:** בחינת הגמר תתבסס על עבודת הגמר (תזה) ועל הביבליוגרפיה ששימשה בסיס לעבודת המחקר.

2) מסלול ב' – "מגדר בשטח"

- א. **קורסי ליבה- חובה (5 ש"ש):** מטרתם להקנות ידע וליצור בסיס רחב להבנת מהות הדיון המגדרי. הקורסים הם: מגדר וחברה – מבוא לתאוריות פמיניסטיות, מבוא ללימודי גבריות, מגדר ומדינת רווחה והיהדות לאור הביקורת המגדרית.
- ב. **קורס מתודולוגיה (1 ש"ש):** קורס מתודולוגיה פמיניסטית.
- ג. **קורסי בחירה (8-9 ש"ש):** מתוך קורסי הבחירה המוצעים בתכנית או במחלקות אחרות באוניברסיטה (בכפוף לאישור ראש התכנית ללימודי מגדר והמדור לתואר שני).
- ד. **סמינריונים (1-2 ש"ש):** סמינריון שנתי או סימסטרילי מתוך היצע הסמינריונים בתכנית או במחלקות אחרות באוניברסיטה (בכפוף לאישור ראש התכנית ללימודי מגדר והמדור לתואר שני).
- ה. **סדנאות התנסותיות (2 ש"ש):** סדנאות מרוכזות המתקיימות בחופשות הסמסטר הן בשנה א' והן בשנה ב'. הסדנאות משלבות תאוריה ופרקטיקה ועוסקות במגוון נושאים (כל סדנה מקנה 0.5 נקודה, בסה"כ 4 סדנאות).
- ו. **פרויקט גמר (2 ש"ש):** סמינריון ייחודי למסלול השטח: "מתאוריה פמיניסטית לפרקטיקה ופעולה פמיניסטית". במסגרת זו הסטודנטים/יות יתנסו בעבודה מעשית בארגונים העוסקים בקידום שוויון מגדרי בהיקף של 4-6 שעות שבועיות. הקורס ילווה את פעילות השטח ויקשור אותה לתאוריות רלוונטיות ובסופו יוגש פרויקט הגמר (בהיקף של עבודה סמינריונית) אשר יתבסס על ניתוח ההתנסות המעשית בפרספקטיבה תיאורטית. הקורס מלווה בהדרכה אישית.

ז. **אוריינות אקדמית לתואר שני ושלישי (חובה ללא ניקוד):** הקורס מצייד בכלים המחקריים הבסיסיים הנדרשים לכל סטודנט/ית תואר שני ושלישי, ועוסק בדרכים שונות לאיסוף, עיבוד וייצור של ידע.

דרישות בשני המסלולים

ידיעת שפות

אנגלית לתואר שני כנדרש על פי נהלי האוניברסיטה. על הסטודנטים/יות להיבחן במבחן מיון באנגלית במועד הראשון האפשרי בשנה הראשונה ללימודיהם. ניתן להיבחן לאחר הגשת המועמדות, עוד לפני תחילת הלימודים. (פרטים על מבחני המיון, רמות הקורסים שייקבעו והקריטריונים למתן פטור לזכאים - ראה בפרק המבוא).

לימודי יהדות

על-פי הדרישות הכלליות לתואר השני (ראה בפרק המבוא).

תואר שלישי

התכנית

מטרת תכנית הדוקטורט היא הקניית ידע נרחב וכלי עבודה ליצירה עצמאית וביקורתית של ידע מדעי חדש, הבאה לידי ביטוי בכתיבת עבודת הדוקטורט.

בפני מועמדים ומועמדות מצטיינים/ות עומדת האפשרות להגיש מועמדות למלגת הנשיא בהתאם ללוחות הזמנים והתקבון של פרויקט מלגות הנשיא.

קהל היעד

התכנית פתוחה לסטודנטים/יות אשר סיימו את התואר השני עם תזה בציון של 88 ומעלה. מספר המקומות בתכנית מוגבל ועל כן הקבלה נעשית על בסיס תחרותי ומותנית במילוי שאלון אישי מטעם התכנית, בקבלת שתי המלצות **אקדמיות** אשר יישלחו ישירות אל משרדי התכנית, בראיון אישי ובהערכת וועדת הקבלה של התכנית ללימודי מגדר אשר שומרת לעצמה את שיקול הדעת לבחור את המועמדים בעלי הסיכויים הטובים ביותר להצליח בלימודים ולהמליץ על קבלתם בפני בית הספר ללימודים מתקדמים. **עמידה בציון הסף אינה מהווה תנאי קבלה אוטומטי!** ההחלטה הסופית על קבלת מועמד/ת הינה בסמכות בית הספר ללימודים מתקדמים.

תכנית הלימודים

לימודי התואר השלישי כוללים קורסי השלמה במגדר בשנת הלימודים הראשונה (ראו פירוט להלן) בהתאם לרקע של הסטודנט/ית ולהחלטת ועדת הקבלה של התכנית. חובה לסיים את לימודי ההשלמה בשנת הלימודים הראשונה בציון ממוצע של 86 לפחות, או בציון גבוה מכך שיקבע על ידי ועדת הקבלה המחלקתית ו/או בית הספר לתארים מתקדמים. בסיום קורסי ההשלמה בשנה הראשונה, מחויבת/ת הסטודנט/ית בקורסי בחירה בהיקף של 6 ש"ש (בציון "עובר") אותם ניתן לבחור מתוך היצע הקורסים בתכנית וכן ממחלקות אחרות באוניברסיטה בכפוף להמלצת המנחה ולאישור התכנית ללימודי מגדר. השלמת קורסי הבחירה יכולה להיעשות במהלך כל שנות לימודי הדוקטורט, בנוסף על כתיבת הצעת מחקר ודיסרטציה לדוקטורט, וקורסים שבית הספר ללימודים מתקדמים מחייב כמפורט בחוברת פרטי מידע.

השלמות נוספות

מועמדים/ות ללא רקע במדעי החברה, יחויבו גם בהשלמת קורס מבוא לסוציולוגיה בשנת הלימודים הראשונה.

תרגיל מעבר

בנוסף לדרישות המחקר והלימוד לתואר, מועמדים/ות אשר יתקבלו ללימודים במחלקה ידרשו לעמוד בתרגיל מעבר אותו יידרשו להגיש בתום השנה הראשונה ללימודים. תרגיל המעבר הינו תרגיל כתיבה שיתבסס על ניתוח מאמרים ומקורות בהתאם לרשימת קריאה אשר תורכב על ידי המנחה על פי הוראת וועדת הקבלה של התכנית. המנחה וחבר סגל נוסף יעריכו את התרגיל במתן ציון עובר/לא עובר. הצלחה בתרגיל היא תנאי להמשך הלימודים בתכנית.

להלן פירוט קורסי ההשלמה בתכנית:

א. **קורסי ליבה - חובה (6 ש"ש):** מטרתם להקנות ידע וליצור בסיס רחב להבנת מהות הדיון המגדרי בדיסציפלינות השונות ובמפגשים ביניהם. הקורסים עוסקים בנושאים הבאים: מגדר וחברה – מבוא לתיאוריות פמיניסטיות, מבוא ללימודי גבריות, תרבות ומגדר והיהדות לאור הביקורת המגדרית.

ב. **קורס מתודולוגיה (2 ש"ש):** קורס מתודולוגיה פמיניסטית (הרצאה + תרגיל).

ג. **אורינות אקדמית לתואר שני ושלישי (חובה ללא ניקוד):** הקורס מצייד בכלים המחקריים הבסיסיים הנדרשים לכל סטודנט/ית תואר שני ושלישי, ועוסק בדרכים שונות לאיסוף, עיבוד וייצור של ידע.

ד. **סדנת דוקטורנטים א' ו ב' (חובה ללא ניקוד):** הסדנה מחולקת לשני חלקים כאשר החלק הראשון נלמד בסמסטר ב' של שנת הלימודים הראשונה והחלק השני נלמד בסמסטר א' של שנת הלימודים השנייה. הסדנה מקנה את הכלים המדעיים הנדרשים לצורך ביצוע מחקר אקדמי בהיקף של עבודת דוקטור והיא מכשירה את הסטודנטים/יות לכתוב הצעת מחקר לדוקטורט.

ה. **קורס בחירה עם ציון (1 ש"ש):** קורס בחירה אחר מתוך היצע הקורסים בתכנית או באוניברסיטה (בהתאם לנושא המחקר ובכפוף לאישור התכנית ללימודי מגדר). ניתן ללמוד את קורס הבחירה בשנה א' או בשנה ב' של הלימודים.

שינויים ועדכונים בתכניות הלימודים

תכניות הלימודים המוצגות במסמך זה הינן בהתאם לתכניות המאושרות והשינויים המוצעים לקראת שנה"ל תשע"ט. במסגרת הפעילות האקדמית לאישור תכניות הלימודים ייתכנו שינויים ועדכונים בתכניות אלה. עדכונים שוטפים אודות תכניות הלימודים יתפרסמו באתר המחלקה.

לקבלת פרטים נוספים
ניתן לפנות בטלפון 03-5318230
E-mail: gender.studies@biu.ac.il
<http://gender.biu.ac.il>